

Motion till riksdagen 2024/25:3376

av **Catarina Deremar och Ulrika Liljeberg (båda C)**

med anledning av skr. 2024/25:90 Nordiskt samarbete 2024

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ännu tätare samarbete om livsmedelsberedskap och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att initiera en revision av Nordefcos vision och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett ministerråd för infrastruktur och transporter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att synliggöra Nordiska rådets priser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De täta banden mellan de nordiska länderna och det nordiska samarbetet är nu viktigare än på länge. En orolig omvärld gör det nödvändigt att ytterligare stärka samarbetet i och förverkliga Nordiska ministerrådets vision om Norden som världens mest integrerade region 2030.

Det nordiska samarbetet spänner över många områden och det är bra att det finns samförstånd när det kommer till dessa frågor. På samma sätt är det viktigt att vi också i bred enighet vårdar våra relationer till Baltikum men också stärker banden till bl.a. Polen. Samtidigt är det viktigt att det finns en levande och demokratiskt förankrad debatt om viktiga sakfrågor. Vi vill därför i denna motion lyfta ett antal frågor som vi menar är angelägna här och nu.

Centerpartiet välkomnar de insatser som gjorts kring livsmedelsberedskap men vill, bl.a. mot bakgrund av att den uppdaterade livsmedelsstrategin inte gett de konkreta svar som lantbruket och våra medborgare förtjänar, framhålla behovet av ett än starkare nordiskt samarbete i dessa frågor. Det vore välkommet om regeringen i närtid lyfter frågan inom ramen för det nordiska samarbetet för att åstadkomma en kompletterande

gemensam strategi för livsmedelsberedskapen – en strategi som tydliggör vad Karlstadsdeklarationen betyder i praktisk handling och som också innefattar en tidsplan för arbetet.

Frågor om vår gemensamma säkerhet är nu helt centrala. Regeringen behöver bidra till att arbetet med en revidering av Helsingforsavtalet fortgår. En modernisering av spelreglerna för det nordiska samarbetet behövs för att Norden som helhet ska kunna hantera dagens och framtidens utmaningar. Samarbetet på försvarsområdet är också av stor vikt och understryks av att alla Nordens länder nu är medlemmar av Nato. Det förringar inte betydelsen av det nordiska försvarssamarbetet i Nordefco. Under 2024 antogs, som regeringen beskriver, en ny vision för Nordefco. Tyvärr kan vi konstatera att omvärldsläget redan gjort den förhållandevis färsk visionen, åtminstone delvis, utdaterad. Regeringen bör därför i nära dialog med övriga nordiska regeringar initiera en revision av visionen som konkretiserar de punkter som där tas upp, inte minst när det gäller materiellfrågorna.

Mobilitet och transporter är viktiga frågor, ännu mer så nu efter Natointrädet. Det är positivt att regeringen redogör för att det bedrivs ett samarbete på transportområdet. Men det är inte tillräckligt. Det finns tungt vägande försvars- och säkerhetspolitiska skäl att inrätta ett ministerråd för infrastruktur och transporter. Men det finns betydligt fler skäl än så. Genom att Norden tillsammans förbättrar förutsättningarna för transporter och resande i Norden lägger vi också grunden för en förbättrad konkurrenskraft. Det skapas bättre förutsättningar för näringslivet och för att fler jobb ska kunna skapas. Det stärker den gemensamma arbetsmarknaden. Det kan bidra till att vi når våra klimatmål. Listan över goda skäl kan göras lång. Sverige måste därför sluta bromsa och i stället vara med och inrätta ett ministerråd för infrastruktur och transporter. Förslaget har länge haft ett överväldigande stöd i Nordiska rådet. Det finns såvitt vi kan bedöma också en klar majoritet i Sveriges riksdag för det.

Slutligen vill vi framhålla värdet av de priser som Nordiska rådet delar ut, ett arbete som även ministerrådet på olika sätt är delaktigt i. Miljöpriset, som infördes 1995, jubilerar nu och visar på en viktig nordisk spetskompetens – miljöengagemanget. Övriga priser på kulturområdet är också viktiga. De har också med tiden fått hög status inom sina respektive kulturella fält. Såväl miljöarbete som kultur är också beredskap. Kulturen är det pumpande hjärtat i det psykologiska försvaret. Miljöarbetet möjliggör för oss att hantera långsiktiga frågor, men också mer kortsiktiga kriser. Priserna måste vårdas, behålla sin prestige och synliggöras bättre för medborgarna i Norden. Här anser vi att regeringen bör vidta åtgärder för att se till att så sker.

Catarina Deremar (C)

Ulrika Liljeberg (C)